

світовідчуття. Тобто вона являє собою інтегровану сукупність знань, понять людини про оточуючий світ та саму себе.

Список використаних джерел

1. Куликовская И. Э. Категориальное видение картины мира ребенком // Ребенок в мире культуры / ред. Р. М. Чумичева. – Ставрополь : Ставрополь-сервис-школа, 1998. – 557 с.
2. Петровский В.А, Калинин В.К., Котова И.Б. Личностно-развивающее взаимодействие /В. А. Петровский, В. К. Калинин, И. Б. Котова – Ростов-на-Дону, 1993. – С. 57.
3. Поддъяков Н. Н. Развитие ребенка-дошкольника / Н. Н. Поддъяков // Педагогика. – 1996. - №5. – С. 26.

БАРЧІЙ М.С.,
ЯМЧУК Т.Ю.

Мукачівський державний університет, Україна

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЯКОСТЕЙ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА

На сучасному етапі модернізації системи освіти, введення нових освітніх стандартів, значно зростає роль вчителя як активного суб'єкта педагогічного процесу, підвищуються вимоги до його особистісних і професійних якостей, соціальної та професійної позиції, що відображено в Концепції Нової української школи. Нові принципи освіти вимагають від кожного вчителя високого професіоналізму, опанування та застосування сучасних педагогічних технологій і нових методів навчання і виховання, бажання та вміння постійно вчитися й самовдосконалюватися, творчого підходу та раціоналізму, а також готовності до змін в контексті реалізації змісту реформи нової української школи [4].

Професія вчителя початкових класів наближена до мистецтва та містить у собі широкі можливості для творчої реалізації особистості педагога. Професійна підготовка потребує від здобувачів вищої освіти не лише потужної системи знань у галузі психолого-педагогічних, фундаментальних, професійно орієнтованих дисциплін і методичних умінь, але й вияву особистісних якостей. Учитель, що володіє високим рівнем індивідуально-творчої продуктивності, характеризується власним стилем у розв'язанні педагогічних ситуацій, володіє унікальними методами і прийомами, підходами до кожної дитини, здатний досягати високих результатів у сфері професійної діяльності [2].

Процес підготовки майбутніх вчителів початкових класів до педагогічної творчості не можна розглядати відокремлено від загальної професійно-педагогічної підготовки, що вимагає від здобувача вищої освіти високого рівня оволодіння загальними знаннями, загальною культурою, знаннями дидактичної системи, теорії виховання школярів, методиками викладання предметів, практичними, предметними та професійними вміннями і навичками, професійно необхідними якостями вчителя, громадянськими і соціально значущими якостями суспільної активності, гуманістичної спрямованості, високою інтелектуальною активністю, культурою мовлення та ін.[3].

На нашу думку, підготовку до творчої педагогічної діяльності доцільно здійснювати на основі :

- організації взаємодії зі студентами на діалогічній основі, орієнтація на виявлення суперечностей, співставлення різних точок зору, толерантного ставлення до іншої думки;

- створення ситуацій творчої співпраці, співтворчості, співдружності;

- професійно-творчої спрямованості, узагальнення і синтез психолого-педагогічних знань, професійних практичних умінь і навичок студентів;

- формування готовності оптимально і творчо використовувати їх у професійно-педагогічній діяльності на основі теоретичного осмислення суті педагогічного процесу як цілісної системи;

- інноваційності: безперервність оновлення змісту професійно-педагогічної підготовки майбутніх вчителів досягненнями педагогічної науки і практики, результатами педагогічної творчості;

- застосування у підготовці майбутніх фахівців інноваційних педагогічних технологій з орієнтацією на творчий розвиток особистості студента;

- мобілізації студентів до професійно-творчого саморозвитку їх особистості;

- підвищення ступеня представленості рефлексивно-творчих форм роботи студентів;

- формування комплексу психолого-педагогічних знань студентів про умови й засоби виявлення вчителем творчої самореалізації в професійній діяльності та комплекс їх уявлень про Я-професійне;

- розвиток у студентів якостей і здібностей загальнонаукового та світоглядного характеру для інтенсифікації професійно-творчого саморозвитку.

Доцільним є використання наступних інноваційних технологій: тренінги, майстер-класи, метод проектів, медіа-технології, проблемні групи, творчі майстерні, гуртки передового педагогічного досвіду, центри, галереї, конференції, семінари, круглі столи, олімпіади з педагогіки і методики початкової освіти, фестивалі педагогічної майстерності) [2].

Для активного залучення здобувачів вищої освіти до підготовки і самопідготовки до професійної педагогічної діяльності слід використовувати перелічені інноваційні форми і методи організації навчального процесу, стимулювати прагнення до творчого саморозвитку, розвитку лідерських та комунікативних якостей, цілеспрямованості.

Таким чином, з метою формування творчої особистості майбутнього учителя початкових класів слід удосконалювати змістовні характеристики процесу підготовки учителя до забезпечення основ навчання учнів початкової школи, ширше залучати потенціал навчальних психолого-педагогічних, фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін і впроваджувати комплекс навчально-методичного забезпечення з інноваційними технологіями, який містить навчально-методичні посібники з системою критеріально-орієнтованих завдань, різнорівневими формами контролю навчальних досягнень студентів, стимулювати прагнення до професійного саморозвитку.

Список використаних джерел

1. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. 6-те вид. /О.В. Скрипченко та ін. Київ: Каравела, – 2019. – 400 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник Київ: ЦНЛ, - 2018. – 384 с.
3. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії : навч. посіб.– К. : Академвидав, 2010. – 200 с.
4. Нова українська школа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/2016/12/05/konczepczyia.pdf>

БАСАРАБ В.В.,
КОРОЛЬ Н.В.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету, Україна

ПОЛІКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ

Процеси у сучасному глобалізованому світі переконливо свідчать, що формування культурної цілісності супроводжується виникненням нових, раніше невідомих проблем. Розширення міжкультурних контактів зумовлює кризи, деструктивні явища, трансформацію світогляду, інноваційні пошуки в кожній культурі. Взаємодія культур породжує необхідність переоцінки міжкультурних контактів і власної культурної ідентичності на основі ідей міжкультурної толерантності, адекватного сприйняття культурних відмінностей. Освіта не стоїть осторонь цих питань і має за мету – формування фахівця нового типу, здатного до толерантної взаємодії з представниками різних етносів, здійснення професійної діяльності в умовах полікультурного середовища багатонаціональної української держави.

Необхідність полікультурної освіти зумовлені рядом важливих чинників, а саме: зростання етнічної і расової свідомості людей; міграційні процеси, що значно підсилюють міжкультурні контакти; глобалізація світу, що змінює не тільки економіку, політику, але впливає і на картину міжкультурних зв'язків; розширення міжнародної співпраці, що вимагає діалогу між націями та їх культурами; розвиток планетарної макроекономіки, яка сприяє створенню транснаціональних корпорацій, що долають межі національного суверенітету у сфері економіки; удосконалення інформаційної сфери і комунікаційних систем, які дозволяють народам зближуватися, стерти територіальні, мовні, релігійні, культурні бар'єри; прагнення окремих осіб і цілих народностей придбати свою етнічну ідентичність [3, с.14].

Зазначимо, що на сьогодні у науковців немає єдиної думки щодо визначення поняття «полікультурна компетентність» та його структури. Зокрема, Л. Воротняк визначає полікультурну компетентність як здатність людини інтегруватися в іншу культуру при збереженні взаємозв'язку з рідною мовою, культурою, яка ґрунтується на поєднанні особистісних якостей, синтезованих знаннях, уміннях і навичках позитивної міжетнічної й міжкультурної взаємодії, що в результаті сприяє безконфліктній ідентифікації особистості в багатокультурному суспільстві та її інтеграції в полікультурний світовий простір [2, с.106]. О.Щеглова визначає дане

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>